

Овај текст је настао на основу једне нејавне расправе коју сам водио са Слободаном Антонићем. Учинило ми се да је важно да неке начелне ставове које сам заступао преточим у тезе о одбрани територијалног интегритета Србије, не због Антонића, него због укупног дискурса расправе која се на ту тему у Србији води.

1) Пре свега, свака расправа о мишљењу Међународног суда правде (МСП), или поводом њега, као и о предлогу наше резолуције УН о Косову и Метохији, или поводом ње, су изведена питања централног проблема – одбране територијалног интегритета земље. А то је питање опстанка државе.

2) Територија се брани тако што се ствара јака држава, а то значи да су кључне ствари: економија, изградња институција, јачање војске, правилан одабир развоја образовања и истраживања, добар одабир здравственог система, јачање вредности као што су поштење, саосећање, пожртвованост, вредноћа и сл., па и добра дипломатија. Према томе, утицај дипломатије, чак и када је она најбоља, чини само мали део (можда око 1%) укупног корпуса задатака који стоје пред нама који хоћемо да бранимо територијални интегритет земље.

3) Када говоримо о економији то значи: добар монетарни и финансијски систем, порески систем, стабилна и ефикасна енергетика, квалитетно управљање државним предузећима, стварање услова за директне стране инвестиције и нарочито утемељење привреде на пољопривредној и прехрамбеној производњи и саобраћају итд.

Када говоримо о образовању и истраживању, онда то значи: приступ врхунском образовању свима без обзира на материјалне могућности породице, стварање већег броја елитних средњих школа интернатског типа, укидање приватних факултета и истовремено потпуно обезбеђивање да најквалитетнији професори раде на државним факултетима, непоколебиво усмеравање младих ка природним наукама, усмеравање новца ка нашим најбољим истраживачима (А1 класе) итд.

Када говоримо о изградњи институција, онда прво морамо да знамо да су наше државне институције пре 25 година биле немерљиво боље него данас и многоструко боље него

пре 10 година. Данас су оне двоструко горе него пре три године. Наш задатак је да се вратимо квалитету који смо имали, а почетак је да сагледамо узроке непрекидног урушавања државних институција. Наравно, уз пуно познавање свих упоредних искустава других држава, па и стандарда ЕУ.

Када говоримо о војсци, онда морамо имати војску која је у стању да освоји Косово и Метохију. После тога се доноси одлука да ли ће војска бити употребљена или не, када и под којим условима и слично. То даље, само примера ради, почетно значи: обавезни војни рок, уместо трошења новца на авионе морамо усмерити средства на набавку савременог противваздушног наоружања, морамо развити ракетне системе које имамо (ми имамо вишецевне ракетне лансере на камионима дometа 30 километара, са домаћим пратећим софтвером, а неопходно нам је да направимо исто то, само дometа 60 километара, са нешто побољшаним софтвером. Србија има знање да то направи.) како би Приштина и Бондстил била у дometу нашег оружја, да даље радимо на заштити тенкова од противтенковског оружја, обезбеђивању веће количине противоклопног наоружања за пешадију итд.

Укратко, у свакој области морају се формирати стручни тимови који би даље разрађивали приоритете, неопходна средства и рокове за њихово остварење.

Нешто може да се уради брзо, нешто за 10 година. Али све што се чини мора бити део за стварање неопходне целине за одбрану земље и на свим питањима се мора радити једновременно.

Кад се достигну постављени циљеви, да видите како ће дипломатија бити успешнија.

4) Када оцењујемо политичаре, па и Тадића и Јеремића, поредимо шта они раде са оним што је потребно за стварање јаке државе и колико они тиме доприносе или одмажу одбрани територијалног интегритета земље.

Шта је са економијом, шта са државним институцијама, војском, образовањем, здравством. Шта је са разарајућим појавама – корупцијом, крађом, организованим криминалом и у којој мери те појаве (наравно не само оне) уништавању вредности нормалног друштва. Каква нам је дипломатија. Колико ја знам сви битни у свету и Брисел

и САД и Русија и Кина је оцењују као лажовску.

Наведене критеријуме треба применити на све који су били власт и све који ће бити власт.

5) Да ли је неко буквално квислинг или није, то ћемо знати за 50 година када се отворе стране архиве. За нас је много важније да констатујемо да Тадић и Јеремић раде све као да су квислинзи. И не само они.

6) Када говоримо о земљама НАТО или „Империји“, важно је да увек имамо у виду најмање две ствари: а) велике светске силе вековима имају исту амбицију у односу на Балкан и Србију. Питање за нас је зашто су данас најуспешнији у последњих 130 година. б) Иначе, у светским оквирима, никада није било више плурализма моћи него што је то данас. „Империја“ је данас битно слабија него 1999. године и невероватно слабија него 1989. године. То што ми ту повољну ситуацију за нас уопште не користимо, ствар је наше неспособности, а не објективних околности.

7) Када говоримо о медијима, онда је од велике важности да се права странаца на националне фреквенције сведу на једну. И друго, од највеће важности је да РТС као водећа медијска кућа води рачуна о свим сегментима друштва неопходним за одбрану територијалног интегритета земље и да оцењује политичаре кроз ту призму.

8) Када говоримо о мишљењу МСП и нашим политичарима (понављам, то је само део од 1% укупног корпуса одбране земље), Тадић и Јеремић су морали да знају да мишљење МСП у најбољем случају може имати аргументе у корист и Срба и Албанаца, а таква одлука не може бити темељ за заштиту територијалног интегритета Србије. Базирање политике на чекању да се одлука донесе је тачно оно што је одговарало земљама које су признале отцепљење Косова и Метохије. У тих 22 месеца Србија је додатно веома ослабила по свим кључним параметрима.

9) Чињеница да је мишљење, које је 100% у корист Албанаца, било донето са 10:4 говори у прилог тврдњи да није било реално очекивати од мишљења МСП ништа битно у корист Србије. А Тадић и Јеремић су управо подгревали јавно мњење да се битно може догодити и да је зато то и довољно за одбрану државе. Ево, да је одлука 100% у корист

Србије, опет бисмо морали да развијемо наоружање, економију, вратимо се традиционалним вредностима, изградимо институције државе итд. да бисмо могли да повратимо територијални интегритет земље.

10) Потпуно је погрешно доказивати нечију вредност, неког од актуелних политичара нарочито, тиме што постоји неко још гори од њега. Па нису ни сви есесовци били исти. Као што се и квислинзи разликују.

11) Задатак друштвених наука, а нарочито политичке социологије у Србији је да опише структуру државе која је неопходна за одбрану територијалног интегритета Србије и да упореди политичке актере и њихове поступке у односу на такву неопходну структуру. Теза о нијансирању као домету науке има сврху само када нам омогућава да посматрани феномен видимо јасније.

12) Од актуелних тема скрећем пажњу да питање нашег предлога резолуције УН са одбраном Косова и Метохије нема много везе. Наравно, све се може урадити боље или горе, али у датим укупним околностима фокусирање на резолуцију само даље скреће пажњу са неопходних потеза и одржава заблуду о дипломатији која решава територијалне проблеме. Дипломатија је нијанса. Корпус је све друго набројано. Невоља је у томе што наши политичари уништавају корпус, а лоше нијансирају.

13) Често ћете чути да је Србија слаба, мала, никаква, лажи о погубности људских жртви (као Јапан, Русија, Немачка, или Енглеска су пропале због енормних људских жртава) итд. Теза да нешто не постоји у Србији може бити аргумент за објашњење да политичар ради добро на стварању потребног, али да брже није реално. Када политичар уништава оно што постоји, а не ствара ништа од онога што је неопходно, теза о објективном непостојању услова је несхватљива. Ово би морало постати јасно макар у неком делу српске интелигенције.

14) На крају, доћи ће време нужног проблематизовања питања демократије и одбране територијалног интегритета Србије. Њихова хармонија се не подразумева. Наравно, увек се треба трудити да се све неопходно за одбрану земље уради у складу са демократским начелима. И мора се знати да у свим сложеним питањима нема пречице. Али ни демократија не решава све проблеме. О овоме се мора отворити расправа у круговима свих који су за одбрану територијалног интегритета земље.